II.

(Nezakonodavni akti)

PREPORUKE

PREPORUKA VIJEĆA (EU) 2021/816

od 20. svibnja 2021.

o izmjeni Preporuke (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (e) te članak 292. prvu i drugu rečenicu,

budući da:

(1) Vijeće je 30. lipnja 2020. donijelo Preporuku (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja ([1]).

(2) Vijeće je 2. veljače 2021. izmijenilo Preporuku (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja ([2]) kako bi se ažurirali kriteriji za procjenu jesu li neobvezna putovanja iz trećih zemalja sigurna i trebaju li se dopustiti.

(3) Istom izmjenom uvedeni su mehanizmi za ograničavanje širenja varijanti virusa SARS-COV-2 koje izazivaju zabrinutost u području EU+ ([3]).

(4) Na području EU+ i u mnogim drugim regijama i trećim zemljama otada se provode kampanje masovnog cijepljenja protiv virusa SARS-COV-2.

(5) Komisija je 17. ožujka 2021. predložila dvije uredbe ([4]) za uvođenje digitalnih zelenih potvrda kako bi se olakšalo sigurno slobodno kretanje unutar EU-a tijekom pandemije bolesti COVID-19. Unutar EU-a digitalna zelena potvrda bit će dokaz da je osoba cijepljena protiv bolesti COVID-19, da je dobila negativan rezultat testa ili da je preboljela COVID-19. Države članice ostaju odgovorne za donošenje odluke o tome od kojih se javnozdravstvenih ograničenja za putnike može odustati, ali bi takva odstupanja trebale primjenjivati na nediskriminirajući način na putnike koji posjeduju digitalnu zelenu potvrdu.

(6) Sve je više znanstvenih savjeta i empirijskih dokaza o učincima cijepljenja kojima se dosljedno i neprijeporno ukazuje na činjenicu da cijepljenje pomaže u prekidanju lanca prijenosa.

([1]) Preporuka Vijeća (EU) 2020/912 od 30. lipnja 2020. o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja (SL L 208 I, 1.7.2020., str. 1.).

([2]) Preporuka Vijeća (EU) 2021/132 od 2. veljače 2021. o izmjeni Preporuke (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja (SL L 41, 4.2.2021., str. 1.).

([3]) „Područje EU+" obuhvaća sve države članice schengenskog područja (uključujući Bugarsku, Hrvatsku, Cipar i Rumunjsku), kao i četiri države pridružene schengenskom području. Uključuje i Irsku ako se ona odluči uskladiti.

([4]) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za izdavanje, provjeru i prihvaćanje interoperabilnih potvrda o cijepljenju, testiranju i preboljenju radi olakšavanja slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 (digitalna zelena potvrda), COM(2021) 130 final, i Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za izdavanje, provjeru i prihvaćanje interoperabilnih potvrda o cijepljenju, testiranju i preboljenju za državljane trećih zemalja koji zakonito borave na državnom području država članica tijekom pandemije bolesti COVID-19 (digitalna zelena potvrda), COM(2021) 140 final.

(7) Navedeni dokazi upućuju na to da bi se u određenim slučajevima na siguran način moglo odstupiti od ograničenja putovanja za osobe koje mogu dokazati da su primile posljednju preporučenu dozu cjepiva protiv bolesti COVID-19 odobrenog u EU-u na temelju Uredbe (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) te da bi takva odstupanja mogla biti opravdana u onoj mjeri u kojoj je osoba cijepljena cjepivom protiv bolesti COVID-19 koje je prošlo kroz postupak SZO-a za uvrštavanje na popis za upotrebu u izvanrednim okolnostima.

(8) Djeca koja su zbog svoje dobi isključena iz cijepljenja protiv bolesti COVID-19 trebala bi moći putovati s cijepljenim roditeljima pod uvjetom da imaju negativan rezultat PCR testa na bolest COVID-19 koji je obavljen najranije 72 sata prije prelaska granice područja EU+. U tim slučajevima države članice mogle bi zahtijevati dodatno testiranje nakon dolaska.

(9) Ipak, još nema, ili ima malo dostupnih, istraživanja o tome mogu li varijante koje izazivaju zabrinutost izbjeći imunosni odgovor na razna cjepiva protiv bolesti COVID-19. Stoga bi se u skladu s pristupom predostrožnosti trebao uspostaviti mehanizam „hitnog kočenja" kako bi se državama članicama omogućilo da koordinirano donose hitne i vremenski ograničene mjere kako bi brzo reagirale na pojavu varijante u određenoj trećoj zemlji koja se posebno prati, a posebice ako ju je Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) proglasio varijantom od interesa. Tim mehanizmom hitnog kočenja trebalo bi se omogućiti poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući ograničenja ulaska, kako bi se spriječilo njezino prenošenje i širenje na području EU+. Takve mjere trebale bi podlijegati brzoj koordinaciji u Vijeću kako bi se omogućio zajednički pristup.

(10) Pri procjeni epidemiološke situacije u određenoj zemlji u obzir bi trebalo uzeti napredak u cijepljenju stanovništva treće zemlje protiv virusa.

(11) Čim se uredbe o digitalnoj zelenoj potvrdi donesu, njima će se, s pomoću provedbenog akta Komisije, pružiti osnova za to da se potvrde o cijepljenju iz trećih zemalja mogu smatrati istovjetnima digitalnim zelenim potvrdama ili za izdavanje takvih potvrda osobama koje su cijepljene u trećim zemljama. Kako bi se osigurao koordinirani pristup država članica i olakšala daljnja putovanja putnika iz trećih zemalja unutar područja EU+, trebalo bi poduzeti korake za olakšavanje primjene tih odredbi. U tu svrhu države članice mogle bi razmotriti uspostavu portala na kojem bi osobe koje borave izvan područja EU+ mogle zatražiti priznavanje svoje potvrde o cijepljenju koju je izdala treća zemlja kao pouzdanog dokaza o cijepljenju i/ili izdavanje digitalne zelene potvrde.

(12) Ako države članice prihvaćaju dokaz o cijepljenju kako bi odstupile od ograničenja putovanja, kao što su obveza karantene/samoizolacije ili testiranja na infekciju virusom SARS-CoV-2 koja su, u skladu s pravom Unije, uvedena kako bi se ograničilo širenje bolesti COVID-19, trebale bi u načelu odstupiti od tih zahtjeva za putnike koji borave u trećoj zemlji koji su najkasnije 14 dana prije ulaska u područje EU+ primili posljednju preporučenu dozu cjepiva protiv bolesti COVID-19 odobrenog u EU-u na temelju Uredbe (EZ) br. 726/2004. Države članice također bi mogle odlučiti odstupiti od ograničenja za putnike cijepljene drugim cjepivom protiv bolesti COVID-19 koje je prošlo kroz postupak SZO-a za uvrštavanje na popis za upotrebu u izvanrednim okolnostima. Nijedna od te dvije mogućnosti ne bi se, međutim, trebala primjenjivati ako je neka država članica upotrijebila mehanizam hitnog kočenja. Dok se uredbe o digitalnoj zelenoj potvrdi ne donesu i ne počnu primjenjivati te dok Komisija nije donijela provedbeni akt kojim se omogućuje da se potvrde o cijepljenju iz trećih zemalja smatraju istovjetnima digitalnim zelenim potvrdama, države članice trebale bi moći prihvaćati potvrde iz trećih zemalja koje sadrže barem minimalni skup podataka na temelju nacionalnog prava, uzimajući u obzir mogućnost provjere vjerodostojnosti, valjanosti i cjelovitosti potvrde te sadržava li ona sve relevantne podatke.

(13) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Preporuke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Preporuka predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Preporuci odlučuje hoće li je provesti.

(14) Ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ([6]); Irska stoga ne sudjeluje u njezinu donošenju te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

([5]) Uredba (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o utvrđivanju postupaka odobravanja primjene i postupaka nadzora nad primjenom lijekova koji se rabe u humanoj i veterinarskoj medicini, te uspostavi Europske agencije za lijekove (SL L 136, 30.4.2004., str. 1.).

([6]) Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

(15) U pogledu Islanda i Norveške ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ([7]).

(16) U pogledu Švicarske ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ ([8]) u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ([9]).

(17) U pogledu Lihtenštajna ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ ([10]) u vezi s člankom 3. Odluke 2011/350/EU ([11]).

(18) Pravnim statusom ove Preporuke, kako je naveden u uvodnim izjavama od 13. do 17., ne dovodi se u pitanje potreba za time da sve države članice, u interesu pravilnog funkcioniranja schengenskog područja, koordinirano donesu odluku o ukidanju ograničenja neobveznih putovanja u EU,

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

Preporuka (EU) 2020/912 mijenja se kako slijedi:

1. peta alineja prvog stavka točke 2. zamjenjuje se sljedećim:

„– priroda virusa prisutnog u zemlji, posebice jesu li otkrivene varijante virusa od interesa ili varijante virusa koje izazivaju zabrinutost. Varijante od interesa i varijante koje izazivaju zabrinutost jesu varijante koje je takvima ocijenio Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) na temelju ključnih svojstava virusa kao što su njegova zaraznost, ozbiljnost simptoma i sposobnost izbjegavanja imunosnog odgovora.”

2. u drugom stavku točke 2. broj „25” zamjenjuje se brojem „75”;

U točki 2. treći stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) trebao bi dostavljati podatke o ‚stopi testiranja', ‚stopi pozitivnih testova' i ‚varijantama koje izazivaju zabrinutost i varijantama od interesa na temelju informacija dostupnih ECDC-u. Takvi podaci mogli bi se dopuniti informacijama koje dostavljaju delegacije EU-a, SZO i drugi centri za kontrolu bolesti, ako su dostupni, ujedno na temelju kontrolnog popisa priloženog Komunikaciji od 11. lipnja 2020.”

([7]) SL L 176, 10.7.1999., str. 36.
([8]) SL L 53, 27.2.2008., str. 52.
([9]) Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).
([10]) SL L 160, 18.6.2011., str. 21.
([11]) Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

U točki 2. dodaje se sljedeći novi, četvrti stavak:

„Uz informacije iz točke 2. prvog stavka ECDC bi trebao objavljivati i redovito ažurirati zemljovid s prikazom stanja u vezi s varijantama koje izazivaju zabrinutost i varijantama od interesa u trećim zemljama."

3. točka 6. mijenja se kako slijedi:

(a) nakon prvog stavka dodaje se sljedeća rečenica:

„Uz navedeno trebalo bi dopustiti obvezna putovanja posebnih kategorija putnika koji putuju zbog nužne funkcije ili potrebe iz Priloga II.";

(b) Stari stavak 3. briše se.

4. Iza točke 6. umeće se sljedeća nova točka 6.a:

„6.a Ne dovodeći u pitanje točku 6. podtočke (a) i (b), ako prihvaćaju dokaz o cijepljenju kako bi odstupile od ograničenja putovanja radi ograničavanja širenja bolesti COVID-19, države članice trebale bi u načelu ukinuti privremeno ograničenje neobveznih putovanja u EU za putnike iz trećih zemalja koji su primili posljednju preporučenu dozu jednog od cjepiva protiv bolesti COVID-19 odobrenih u EU-u na temelju Uredbe (EZ) br. 726/2004 najkasnije 14 dana prije ulaska u područje EU+.

Države članice mogle bi ukinuti privremeno ograničenje neobveznih putovanja u EU i za putnike koji su primili posljednju preporučenu dozu jednog od cjepiva protiv bolesti COVID-19 koja su prošla kroz postupak SZO-a za uvrštavanje na popis za upotrebu u izvanrednim okolnostima najkasnije 14 dana prije ulaska u područje EU+.

U tu svrhu putnici koji žele otići na neobvezna putovanja u državu članicu trebali bi posjedovati valjan dokaz o cijepljenju protiv bolesti COVID-19. Države članice mogle bi prihvatiti potvrde o cijepljenju iz trećih zemalja koje sadržavaju barem minimalni skup podataka kao što su identifikacijski podaci o osobi, vrsta cjepiva i datum davanja cjepiva, u skladu s nacionalnim pravom, uzimajući pritom u obzir potrebu za provjerom vjerodostojnosti, valjanosti i cjelovitosti potvrde te sadržava li sve relevantne podatke.

Ako odluče ukinuti ograničenja za putnike koji posjeduju valjani dokaz o cijepljenju protiv bolesti COVID-19, države članice trebale bi na pojedinačnoj osnovi uzeti u obzir reciprocitet odobren za područje EU+."

5. U točki 7. na početku prve rečenice uvode se riječi „ne dovodeći u pitanje točku 6.a".

Iza trećeg stavka u točki 7. umeću se sljedeći novi stavci, koji postaju nova točka 7.a:

„Ako se epidemiološka situacija u trećoj zemlji ili regiji brzo pogoršava, a posebice ako je otkrivena varijanta koja izaziva zabrinutost ili varijanta od interesa, države članice iznimno mogu donijeti hitno privremeno ograničenje svih putovanja u EU za državljane treće zemlje s boravištem u toj trećoj zemlji. To ograničenje putovanja ne bi se trebalo primjenjivati na osobe iz točke 6. podtočaka (a) i (b) i na putnike navedene u točki i. te točkama od iv. do ix. Priloga II. Unatoč tome, ti putnici trebali bi se podvrgnuti primjerenom i redovitom testiranju, među ostalim prije odlaska kako je predviđeno u točki 7., te samoizolaciji/karanteni čak i ako su primili posljednju preporučenu dozu jednog od cjepiva protiv bolesti COVID-19 odobrenoga u EU-u na temelju Uredbe (EZ) br. 726/2004 ili jednog od cjepiva protiv bolesti COVID-19 koja su prošla kroz postupak SZO-a za uvrštavanje na popis za upotrebu u izvanrednim okolnostima najkasnije 14 dana prije ulaska u područje EU+.

Ako država članica primjenjuje takva ograničenja, države članice koje se sastaju u okviru struktura Vijeća trebale bi u bliskoj suradnji s Komisijom hitno preispitati situaciju. Takva ograničenja trebala bi se preispitivati najmanje svaka dva tjedna, uzimajući u obzir razvoj epidemiološke situacije."

Četvrti i peti stavak točke 7. uvode se nakon točke 7.a i postaju prvi i drugi stavak nove točke 7.b.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. svibnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednik
A. SANTOS SILVA